

NOWINY

DLA WSZYSTKICH

ZIENNIK ILLUSTROWANY
Cena nru wszędzie
3 ct. (6 hal.)

PRENUMERATA w Krakowie
i Podgórzu miesięcznie K. 140
za odnośnym do domu dopłata się za listy
Na prowincyi miesięcznie K. 150
Prenumerata za granicą:
miesięcznie 1 mk. 60 fen., 3 franki 60 ct.

OGŁOSZENIA
Na pierwszej stronie przed
każdem za wiersz peltit 1 K.
ogłoszenia na czwartej stro-
nie za wiersz peltit po 20 h.
Nadesłana za wiersz 60 h.
Inseraty prowadzi w swoim
zarządzie p. St. Grynka-
wicz, ul. św. Jana 1, 30, dom
pod „Pawlicą” od 8 r. do 3 popoł-
e wyjątkiem niedziel i świąt

Na Lwów skład i ekspedycja:
Agencya Skolowskiego
— Pasaż Heumanna 9. —

REDAKCYJA I ADMINISTRACYA:
ul. Zaczeka 7 (obok gmachu starostwa)
Telefon Nr. 512.

Redaktor i wydawca:
LUDWIK SZCZEPAŃSKI

Wiadomości ustnie, telefonicznie i listownie przyjmuje
redakcyja — (TELEFON 512) — od godziny 7 rano do
godziny 8 wieczorem. Receptów nie zwraca się.

„Nowiny” wychodzą codziennie z wyjątkiem poniedziałków i dni poświęconych. — W chwilach ważnych dodatki wieczorne

Wojna japońsko-rosyjska.

Dotychczasowe wyniki wojny

Urzędowa rosyjska depesza stwierdza, że Japończycy w jednym Czemulpo 19 000 wojska wylądowali. Flota rosyjska zatem nie jest w stanie morskim transportem wojska japońskiego przeszkadzać. Eskadra rosyjska, która przepłynęła Suez, nie może zawinąć do Port Artura, bo kolo przyładka Szantung czyha na nią flota japońska, a reszta floty ros. z Port Artura nie może się ruszyć.

Rosya pragnie więc flotę swoją w Azji wzmacnić przez eskadrę bałtycką. Ta może atoli przybyć do Azji zaledwo za 2 i pół miesiąca. Siedem okrągów ros. floty czarnomorskiej jest *nie-wyuzekomanych*, gdyż nie wolno im przepłynąć cieśniny Barmueckiej.

Położenie Japonii jest zatem na skutek pierwszych batalii morskich i lądowa wojska w Korei niewątpliwie korzystniejsze. Ma ona nadto do rozporządzenia całą swoją flotę, umożliwiając dalsze transporta wojska i prowiantów. Rosya ograniczona jest na transporta i marsze lądowe, które są nadto utrudnione przerwami na kolei syberyjskiej i mandzurskiej. Przerwy te dokonują rzekomo bandy rozbójników chińskich, albo też dawno tam przysposobione oddziały Japończyków, przebrane po chińsku.

Zresztą kolej mandzurska, z przerwą nad jeziorom Bajkalskiem, jednotorowa i w normalnych warunkach tytko bardzo po- wolnie może dostarczać prowiantów i prze- wozić wojsko.

Dowódcy armii

Podajemy poniżej wykaz dowódców, znajdujących się obecnie na dalekim Wschodzie:

Namiestnik: generał-adjutant Aleksiejew; naczelnik sztabu generał-major Png. Wojska lądowe: dowódca wojsk kraju Nadamurskiego, generał-porucznik Leniewicz; naczelnik oddziału inżynierów, generał-porucznik Aleksandrow.

Namiestnik Aleksiejew miał sławę dobrego administratora. W wojnie nie brał jeszcze udziału. Karyerę marynarską rozpoczął w 1867.

Po stronie japońskiej kierują flotą dwaj admirałowie Hejhairo Togo i Hikinoko Kamimura, którym w udziale przypada sława odniesionego zwycięstwa w Porcie Artura.

Admirał Togo studyował w Anglii; w

Cesarz japoński Mutsuhito na koniu.

Kopia obrazu, znajdującego się w pałacu cesarskim w Tokio. Na rytmie widac wojenny sztandar japoński, przedstawiający na białym tle czerwony chryzantem, z którego wychodzi promień.

wojnie chińskiej w 1894 oznaczony był w bitwie nad rzeką Jalu, przy zdobywaniu Portu Artura i zamknięciu chińskiej floty w porcie Wej-haj-wej.

Kamimura również wyróżnił się w wojnie chińskiej.

Dowódca japońskiej armii lądowej jest marszałek Jamagata, szefem sztabu gen. jest gen. Oyama.

Eskadra rosyjska

na wodach Dalekiego Wschodu według obliczenia sztabu jeneralsnego kosztowała 184,242,386 rubli. Wydano na budowę i uzbrojenia pancerników: „Peresiewiet” 10,541,655 rb., „Cesarzewicz” 12,600,660 rb., „Petropawłow” 6,322,554 rb., „Poltawa” 7,842,699 rb., „Sewastopol” 8,780,554 rb., „Retwizan” 10,419,398 rb., „Pobieda” 8,707,287 rubli. Budowa krzyżowca I-szej

klasy „Bojan” kosztowała 6,910,689 rub., innych nieco mniej.

Czy Japonia przekroczyła międzynarodowe prawa?

jak to rząd rosyjski ogłosił. Od chwili, gdy admirał Aleksiejew otrzymał z Petersburga pełnomocnictwo ogłoszenia wojny, w chwili, gdy to uzna za stosowne, wiedzieli już Japończycy, że Rosya wojnę rozpocznie, skoro tylko będzie gotowa. — Przeciagnięcie rękawa było ze strony Rosyi tylko podstępem wojennym. Japończycy stali zatem wobec konieczności wojny. Ze jej formalnie nie wypowiedzieli, nie ma w tem niczego przeciwnego międzynarodowemu prawu. Rosya była już faktem. — Historia wojen stwierdza, że Anglia w 70 wypadkach na sto deklarowała wojnę za pomocą armatnich strza-

Każdy
nowy
Abonent

„Nowin” i „Kuryera Krakowskiego”

otrzyma bezpłatnie grzebiel. Miesięczny nowy abonem-
otrzyma Album Szekla z 60 ilustr. kwiat. abonem powieść
H. G. Wellsa „Gdy spłynie się chłodzi” albo wesoła nowela
„W naszej letniej stolicy”; pięćdziesiąt bogato ilustrow.
„Album Wawelski” którego cena księgi wynosi 8 koron.

łów Rosya została przez Japonię w działaniu ubieżona. Japonia nie dała się złudnym rokowańmi oszukać, tylko to jest faktycznie i prawną prawdą.

Zwrot w historii świata.

Dziennik „Osaka-Asahi” w Tokio ostrzega, że wojna będzie ciężka, sroga, może wymagać ostatniej kropli krwi i ostatniego grosza. „Jest to wojna rasowa, nowa epoka w rozwoju wielkości rasy mongolskiej. Rozpoczynamy pamiętną epokę w historii naszej rasy i w rozszerzeniu naszej potęgi”.

Z Tarnowa.

(Wizyta Mikada. — Maskarada w Sokole. Bankiet dla wiceprzewodni i tutti-frutti z miast).

Dziś rannym poraniem przybył z Krakowa prezydent apelacji p. Witold Haasner, a jakkolwiek sferę sądowniczą spodziewały się wizyty tak dostojnego gościa — mimo to bystre oko obserwatora dostrzegło małą konstatację. — Agendy tajemnego sądu, dzięki energii i niezumordowanej pracy rady dwora Dolńskiego idą wprawdzie wzorowo, atoli jeżeli się chce to i na całym świecie wyznaleźć można. Myślano, że p. prezydent zwolewi sąd ścisłe oficjalnie, lecz na razie tak nie było. Pan prezydent pragnął poznać personalit. tud sądu i rzeczywiście odwiedził przewodniczącego, na szczęście nie wszystkie, gdyż w danym razie nie byłoby wprawdzie zachowywanego położeń, oświetlenia, wentylacji, chłodymi podłogami, chasneto — a nawet wilgocią wien z nich, ale niezawodnie wiele było zdziwiony, iż w takim mieście jak Tarnów, gdzie się za ubikację sądu płaci tak kolosalne czynsze, już dawno nie postawiono gmachu własnego odpowiadającego dzisiejszym wymaganiom technicznym i higienicznym — opłaczają dzisiejszym czynnem kosztu budowy własnego gmachu. Gdyby tak, przemógł Panie Hebe!, pan prezydent zmiarkował wydać był do biuśki, zwłocześnie, zimnej i danej ubikacji, były jak nieprzystające japoński torpedowiec w hoku „Carowicza” wyłaził dźwi w dzisiejszym systemie „ultra-konserwatywnym” i zażądał by bezwarunkowo „ponyślenia” o lepszym wyposażeniu świątyni Temidy! Ze ten atak na

obecną rudę, zwaną gmachami sądownymi, w najbliższej przyszłości jest nieunikniony, możemy zapewnić wszystkich tych pańców, którym wilgoc, przeciży i brak światła, zaducha i plugawy podłogi, (godne prowizorycznej kasarni) dąsy się we znaki i zmuszą już niedługo niekiedy szukać nigi po badach szareznacy i biotniowych itp.

Bal maskowy w sali Sokola wypadł wspaniale — nie zdoból go wprawdzie wielki zastęp Jadała Wielmożny i Oświeconych — co byłoby dość wskazane przy takich uroczach (tutejszej gazowni, jednakuwe w zamian na to mądrotwo elegantnych kostiumów) Interesujący maszeker, rojących się jak wielokolorowe motyle, wiele miły łóżczywy przedstawiały widok. Nader żywo intrzygowała zapalnych synów Marsa szagrabiutka maska „behi” o wazkiej nozi i rączce, strojnej w stereotypowy ładunek i ciągnęła za sobą rój wielbieli, gotowych szarpnąć się nawet na butelkę szampana (z Kazmierza) slynnej marki krajowej, gdyż nie to, że w godzinie 1 po północy wykońcił się z bebi współpracownik fotograficzny, zmany ze swej subtelnej budowy i stereotypowej obrębnej brandoli na lewej ręce. „Sie tranali gloria mundi”. Wobec tego nagiego faktu nie było nawet offerentów na Hmonadi, Schwandenfeldow. Zjawna trwała do godz. pół do 8-jej rano i skończyła się bez wypadku, jakkolwiek dziś nad ranem widziano kilku niezeszczęśliwych niedopków na „pokładach” trotarów i niżej trotarów, dręczonych straszliwie morską chorobą, na razie niemożliwym było sprawdzić czy należeli do załogi rosyjskiej, „Korejca” „Carowicza”, czy też łanych — fakt, że nie byli to Japończycy. Niech uspokoją ambasade japońską i rząd angielski.

Dziś (w niedziele) urządzają współwznowy p. dra Ringelhelma, obecnego wiceprzewodni Rady powiatowej tarnowiekiej bankiet na jego cześć la grillam, że cesarz zatwierdził jego wybit. Jakkolwiek nie ma my sposobności być wybitliu z jego zdrowie, nie będąc w tym bankiecie — życzymy mu szczęścia „par distans” i na zdrowie, gdyż to całowiek ze waszebniar znany i deszczący się ogólna sympatją, takich Ringelhelma, trzeba nam więcej, temberdziej, że przez dr. Stec stała i gorliwie wszystkie sprawy bieżące sam załatwia — więc pan wiceprzewodni będale się mógł zaszczepować.

W końcu dodać muszę, że w ostatnich dwu dniach Tarnów wygląda jakby świątelnice odświeżony, a to „vile major” zrzadziła, wiatr wyjął i wywiał wszelkie śmiecie, a deszczowy spłukał resztkę — nadto wodziarze i wodziarki, noszące konewki z wodą wziętą chłodnikami, skrapiają takowe obficie bez hydrantów.

W poniedziałek ostatni wiceworek kasynoowy, pozem gorzkie żale — mały śledz z 12 duza tombaka.

Z Mikawa. W piątek dnia 13 bm. o godz. wiole do 2 w pobliżu wybieh w sąsiednie zaletwie rzeką Skawą od Makowa oddzielonej wiosce Grzechyni pożar w domu Juna Tatarsy, położonym w podwórku gęsto chok siebie stojących domostw. Młmę gwałtownego wiehru ogień nadoło się zlokalizował, tak, że sąsiednie domy oszwały. Ogień powstał przez nieostrożność matych dzieci pozostawionych bez dozoru.

Warto podnieść dobrą organizację straży pożarnej makowakowej, która, mimo że odległość od miejsca katastrofy wynosi najwyżej 5 minut drogi kolewowej, a 10 pięciotą — przybyła na miejsce, gdy z domu zgłeszła już była. Czas był już był, by wzwrzeczność gmina strażą tą się zapoikowala, bez przecież straż ma być nabyta nie od parady, balów i wybierania ekładek.

Dnia 12 bm. zmarł w Osielcu w kwiecie wleku, bo 88 lat dopiero życia, tamtejszy proboszcz ks. Andrzej Wozny, resem z Białej, powiatu makowiekiego.

Znany ten, jakkolwiek dopiero od niespełna roku w tych stronach bawięcy bogobojny kapłan cieszył się szacunkiem ogółu. Cieszył jego pamięcią.

Z Kólomyi. List dzisiejszy poświęcam „biotu! W porze roztopów, jakie mamy obecnie, tenemu po prostu w kałach błotnych i niedłogo już nie kalosze, ale i buty pogubił przyjdzie. Niczem sławne plinkali blaha, kowojakie niekwa sobie równość. Przymtom postada iaszze jeden przymiot, że czechnie... Magistral zaś nazw, nazywany a na popularnie „Komuna”, patrzy na to z mina styfła i czeka aż... przyjdą wiatry, biota wywusną i będale dobrze. Czekliem szaska logika i tak zadowolna po oszy.

Na wleśnię i w jasnej prawdziwe bagno

Z TEATRU.

(Interes przedewszystkiem” komedya w 3 aktach Okt Mirbeau.)

Pan Izidor Lechat, parweniusz, dorobkiewicz, człowiek, który wszystkie wartości moralne czy społeczne uznaje i przyjmuje tylko ze stanowiska interesu pieniężnego, jest bohaterem tej sztuki. Ma żonę miazczaczkę, która lubuje się w rozbieniu północzek (na scenie), egzaltowaną córkę, która obrzuca się na ojcę, że wzbogacił się cudzą krzywdą i sądzi go nurowo za to, że siedział nigdyś w więzieniu za jakież oszustwo. Ma także syna, słynnego sportowca automobilista, karciarza, z którego jest dumny. Rozumu nie posiada wiele, ale ma fantazję do robienia interesów, objawiającą się wprost manią, która zwykle w życiu wiedzie do upadków, a nie do powodzeń, jak w sztuce Mirbeau. Pan Izidor nazywa się demokratą, republikanikiem, socjalistą, ale pokoje w swoim zamku nazywa imionami królów Francji, a córkę radby wydać za młodszego markiza dla tytułu. Tak bywa.

Pan Lechat założył wielki dziennik, który wywiera ogromny wpływ na opinie publiczną. Dziennik jest republikańsko-so-

cyalistyczny, antyklerykalny; przy wyborach zaś p. Lechat kandydując, kupuje głosy za pieniądze. Twierdzi, że programy są tylko na czas wyborów; po wyborach niekajają wstecz i nikt się o nie nie troszczy. Ale czelę jego dziennika stoi wybitna siła dziennikarska: najpierw był ten redaktor dozorą dzieci w jakimś pańskim domu, potem znosił sprawozdania o zmianach temperatury, następnie został znawcą spraw teatralnych, wreszcie naczelnym redaktorem. Także prawda; za takimi faktami nie potrzeba daleko szukać.

Przez trzy akty słyszymy o interesach p. Lechat, fantastycznych projektach elektrotechnicznych, agronomicznych, fabrycznych, o kupnach nowych majątków i posiadłości, o powiększeniu wielkiej fortuny. Tymczasem córka p. Lechat zakochała się w bogim chemiku, p. Gerrard i ucieka z domu, gdzie wszystko wydaje się jej być zdobyte zbrodnią. Plan zamęczenia z tytułowanymi markizem, rojone przez ojca, rozbite: syn utraczył ginie zabity podczas wysięgu automobilem. P. Lechat dostaje ataku apoplektycznego. Zaledwie przyszedł do siebie, zjawiają się elektrotechnicy z umową na nowe obzrimie przedsiębierstwo. Chcą skorzystać z obwili osabienia p. Lechat i w podstępny sposób wy-

korzystu na um podpis na mniej dla niego kordzszym kontrakcie, ale p. Lechat tam, gdzie idzie o interes, odnajduje odrazu swoje wznowzone „ja”. „Brakuje jeszcze ten ważny nastup w umowie, dopiszcie więc”. Bo... interes przedewszystkiem!

Ta mniej więcej treść, rozłożona na sceny, nie i owidzie żywe i zajmujące, niekiedy jednak rozweknie i ciężkie dysputyami na temat zagadnień społecznych, praw obywatelskich, arystokracji, demokracji etc., stanowi os sztukę Mirbeau’a, nazwanej komedya. Sytuacja i postaci dobre znane, zacytowany od licznych powieści o różnych inżynierach, torujących nową epokę aż do Zolowskich Jacardów i Gundermana. Sztuka brak zajmującej akcji; jest tylko postać Lechat, przeprowadzona z wielkim talentem i uwypuklona prawie nadmiernie, gdyż wszystko wokolo to tylko epizody, dodatki Lechat. Nawet elektrotechnicy, wprowadzeni w sztukę, jako ci którzy mają z Lechatem pokazać, jak się robi i zaczyna wielkie interesy, faktycznie służą tylko do tego, żeby publiczności powiedzieć, że Lechat jest duren, chowicie, fantasta lub bydlę Szkoda, że brakło jeszcze owego redaktora, który z reportera o temperaturze został teatralny.

Wszyscy
PP. Abonenci

możą korzystać z biura bezpłatnej porady prawnej (w niedziele od 10—12, w poniedziałki i czwartki od 5—6 popołudniu) jakoteż z bezpłatnej wypożyczenia książek (w niedziele od 10—12 i czwartki od 12—2 w poł. zaopstrzeżony) w wyborowe dzieła polskie, niemieckie i francuskie Biblioteka została wspaniale kompletnowa.

botne, w lecie tomany kurzu, chodniki z wyhojami, kupy śmiecia i gnoju po ulicach, a w dodatku nasza poczwa „lokalka”, (tak nazywają w koleji lokalką na przestrzeni Kolumbia — Słoboda rągarska) pedzaca z przereżonym światłem przez samo srodmieście — oto przyjemność mieszkać „miastka” Kolumy!.. (mir.)

Ruchawka

w Towarz. Wzajemnych ubez. w Krakowie.

VI.

W każdej instytucji są pewne przepisy, normujące kwestye stosunku dyrekcji do urzédników i na odwrot.

We Floryancie są również takie — ba, drukowane nawet przed laty kilkadziesięciu; lecz któż na nie zważa, kiedy do każdego paragrafu takich norm należy także wstawa, fortka dyrekcyjna zwana, która daje dyrektowi zupełną swobodę działania, bez względu na paragrafy, jedynie tylko wolnie uznania. Damy temu konia z rzędem i powód od Cyrankiewicza, kto nam potrafi określić, jakie zasady trzyma się dyrektora (z postępowania sądzić możemy). Zdaje się, że zasad tu żadnych nie ma — są tylko wyjątkowe zawsze ludzie, a do nich tylko wyjątkowe przepisy zastosowane być mogą.

Ostatnim, a zarazem największym nonsensom na jakich się dyrektora Floryanki zdobyła, był sławetny postój wszystkich urzédników na dwa etaty, to jest „okwalifikowanych” i „manipulacyjnych”.

Był to, jeżeli tak rzecz można, szczyt mądrości asserkacyjnej. Tymczasem „mądrca światła” dąb był należało temu, kto otworzył jedyną na świecie posadę „asystentury III. klasy”.

Do podziału urzédników na dwa etaty wróćmy przy innej sposobności; również asystentury III. klasy poruszmy osobno.

Teraz przyjrzyjmy się zbliska, jak praca we Floryancie bywa wyrażana i czego się każdy przelotny śmiecielnik po najdłuższym życiu doczekać może.

Przy przyjęciu do Floryanki każdy nowy przyjeździe otrzymuje 2 kor. dziennie, t. j. 60 kor. miesięcznie; w 3 roku, awansując rokrocznie, dochodzi każdy, choćby był najmniej

okwalifikowanym, do pensji 126 kor. miesięcznie. Dotąd bardzo ładnie — lecz odtąd inaczej... inaczej!..

W obecnych warunkach każdy, kto doszedł do pensji 126 kor., jako dystyngowany, musi czekać najmniej lat 6, aby uzyskać 126 t. A skoro otrzymał etat, to jest asystenturę III. klasy, pensya jego, wliczając w to remuneracyę, zmniejsza się o 2 kor. rocznie. Na asystenturze tej wypadnie każdemu czekać choćby z lat piętnaście na asystenturę II. klasy, to znaczy choćbykim rozsażkiem; każdy nowo wstępujący może się spodziewać pensyi 160 kor. po 25 latach uczelnej, nienagannej pracy — w innym wypadku i 100 lat czekania nie byłoby za wiele.

Jaka różnica jest między pensyą etatową, a manipulanki, pokazuje poniżej umieszczona tabela:

Pensya we Floryancie		Pensya asystenta III. klasy w 12 r. służby w Floryancie	
		Pensya manipulanki w 3-letm rob. służby	
miesięcznie bez remuneracyi	126 k.	125 k.	
rocznie z remuner.	1634 k.	1632 k.	

to znaczy, że za 12 służby otrzymuje asystent III. klasy „etat”, a w zamian za ten honor ma pensyę mniejszą o 2 kor. rocznie, wyrażną dwule.

Co do różnych kwiatków, oczekujących na niwie asserkacyjnej, których w zapisie posiadamy niezliczoną moc, na razie głos zabierać nie będziemy, gdyż przypuszczam słusznie należy, że tak leżący urzédnicy zdołają się na tyle energii, by wykręcić od swej dyrektowej polepszenie bytu...

Sądźmy, że pierzeże zebranie, które się odbyło, nie będzie ostatnim.

Nowy dyrektor-referent, dr Fr. Paszkowski, nie da się przysądzić kogotom asserkacyjnym i znajdzie — ufamy — tyle odporności i samodzielnosci, że uwzględni żądania, które w streszczeniu poniżej podajemy:

- Urzédnicy żądają:
- 1) rozszerzenia etatu.
 - 2) uornomowania pensyi, a w szczególności zalesienia słynnej asystentury III. klasy.
 - 3) zniesienia podziału na dwa etaty, t. j. na „manipulacyjny” i „okwalifikowany”.
 - 4) zaprowadzenia kwalifikacyi jawnych.
 - 5) uornomowania cząstekreuu, w którym każdy miałby prawo przejścia na etat.

O ile jednak na dobrych chęciach urzédnikom Floryanki nie zhywa, o tyle znów sprawę przesyłać nie chcemy, bacząc na to, jak trudno we Floryancie o solidarnosc.

Jednak cieszmy się nadzieją, że słusna sprawa zrobi swoje, mając poparcie nowego dyrektora-referenta.

Vodorem! *Quis.*

W napadzie obłędu. 26 ofiar szalonego.

O wstrząsającym swą grozą wypadku doznosz w Warszawie.

Hr. Włodzimierz Dąbski przyszedł przedwczoraj koło godz. 3 popoł. do restauracyi Stepkowskiego i natoczywie domagał się potraw i napojów, groząc słubnie nabitym revolverem. Po otuchich perswazyach udało się p. Stepkowskiemu zaprowadzić nieszcześliwego

do gabinetu, gdzie tak dugo zabawił go rozmowa, dopóki nie przybyła policya. Hr. D. oświadczył na watpnie komisarzowi, że został wybrany cesarzem austriackim i jako taki wydawał ogląd politycy i zlecenia. Pozostano naturalnie, że się ma do czepienia z szalonym. Jeden ze znajomych hr. D. wskazał jego adres, poczem odwieziono go do domu przy ul. Złotej 1. 4, gdzie hr. D. zająwszy lokal z dwóch pokoi na I piętrze. Chory w dresie uspokoił się zupełnie, ale gdy spostrzegł, że doróżka staje przed jego mieszkaniem, wyrwał się, pobiegł do mieszkania i zamknął drzwi na klucz, odrzucający służącego z handlu p. Sułkowskiego, który ma przynieść kupioną przed parą godzinami bieliznę i rachunek. Polecono stróżowi wejść kuchennymi schodami, gdy w sekundę po zniknięciu stróża w sieni słatki schodowej rozległ się huk wystrzału i stróż, Julian Ignaczak, zbiegł na podwórze, brecząc krwią. Szalenięcy wybiegł na balkon pierwszego piętra i stąd popadł na oślep strzeląc do przechodniów. W mgleniu oka ulica opustoszała, a kordon policyi zamknął dostęp do ulicy Złotej od Marszałkowskiej do Zgody. Tymczasem furjant na balkonie szalał, nie dając zupełnie dostępu nikomu. Policya i tłum ludzi stali bezradnie, kryjąc się po sieniach i bramach. Po godzinnym plocchu szalenięcy znikł z balkonu, zapalił w mieszkaniu światło i zapalił rolety. Zdałoby się, że szal omiął chorego, który od czasu do czasu ukazywał się znowu na balkonie to z portretem króla Jana III, to oja swego, to znow z dubelstową Lancustrą, którą łamał, pokazywał, że nabliła i zamykał.

Nagle około 6. 10 wiecz. hr. D. ukazał się na balkonie za sztalencem i po chwili zagramiał strzał jeden, drugi i trzeci. Ullica blyskawicznie opustoszała, a szalenięcy palił bez przerwy, na szczyście w powietrze; podrażniony widocznie nęgią nieczystą tuman, a jeszcze więcej chylikiem przyszebiogającym pojedynczymi osobami, począł starannie mierzyć i celować do pojedynczych osób.

Około godz. 11 i pół padła trupem pierwsza ofiara szalenięcy. Był to robotnik, wracający z pracy. Biedak padł trafiony kulą w samo serce. Druga ofiara był jakiś wyrostek, trafiony w skroń. Wezwano pogotowie stowarz. dziko skon obydwoh ofiar. Zauważono straż ogniotwą.

Liczba rannych powiększyła się do 9 osób, a nie sposób było dostać się do szalenięcy ani go ochwazić. Od ulicy Zgoda wstąpiło do domu nr. 2 na Złota, skąd próbowano szalenięcy obawazić strumieniem wody hydrantów, lecz daremnie. Śmiały dwóch nieustannie, obawiając co chwile mroczną ulicę krwawym blaskiem. Szaby wszystkich okien, do których kolono strzelali furjant, z brąkiem wypakły się na bruk.

Jeden z obywateli tamże, Kamiński, starszek 60-letni, starał się przmówić do szalenięcy; zaledwie jednak stanął na przeciwległej chodniku, ten wypalił dół i ranął go w rękę. Potem co chwila padał ktoś ze zgromadzonych, aż wreszcie ulica opustoszała. Jak stwierdzono, ofiara obłędu nieszcześliwego hr. D. padła 26 ofiar, z tych dwojcho zostało na miejscen zabitych, 24 jest rannych.

Kiedy straż zaczęła lać wodę z węzów, obłąkany schronił się do mieszkania, gdzie siedział spokojnie do godz. 7 rano.

O godz. 7 rano zostawieni w mieszkaniach I. piętra domu naprzeciwko strzelcy ochotnicy upatrzywali chwili, gdy szalenięcy ukazał się na balkonie lub w oknie, — ażeby go tym ostaczonym środkiem obawazić. Jakoż p. Klejpiński, technik, wymyrtzerzywe do szalenięcy z okna domu naprzeciwko — ranil go strzeleniem w skroń. Hr. D. poczawszy się rannym, oddał broń w ręce znajdujającego się w jego pokoju przyjaciela swego p. Millera, któremu dotychczas wazelił kraj i dalaństwo od gro-

„WAWEL”

Katedra i samok restauracyi przez dra J. Żalawskiego i Józefa Niekandę Trepkę. — Kolowosze Ilustracyi St. Ten dora i Henryka palnaryi sposobu nasza świętości narodowa, literatura nasza nie posiada

Najpiękniejszy podarek, najmladsza pamiątka z Krakowa.

żbę kull rewolwerowej) tamował. P. M. wżwał poliny i pogonowie, które opatrzyły żądżupienie spokojnego i górzającego się za swym losem hr. D. Teo opatrunki hr. D. przewięziano de oddziela chrześniernego więzielnia śledzącego.

Hr. Władimir Dambki żrządnął stan anomalny już od dłuższego czasu. Jeszcze przed rokiem w mieszaniu jednego ze swych krowych spowodował parokrotnie przykre zajścia i szkody.

Przed kilku miesiącami hr. D. zamieszkał w Brietlu. Tam w napaście furji groził strzelaniem strzibie, Ruki lustra, okna i zale dwie z trudem udało się go obezwładnić i usunąć z hotelu.

Z sali sądowej.

Kraków, dnia 16 lutego.

(dt) **Stażąca XX. wieku.** Teofila Kazemarek, stażąca, rodem z Goleni (Król. Pol.), wstąpiła dnia 1 lutego b. r. do służby u p. Aleksandra Refnora w Bilbach. Na drugi dzień jednak przywróczył się ta służba Kazemarkowej i długiego akradczy awentur ulubodawcy klasztor (niektóże zapowio zamiar wstąpić do damskiej kapeli), podszkubę, buty, rączniki i t. p. rzeczy, wartości okno 30 kor., niektóże z Bilic. Śledztwo wykazało, że Kazemarkowa sfałszowała nadto książkę służbową, ponieważ kupiwyła w krakowiskim magistracie książkę, wypisła w niej swoje nazwisko, a następnie podrobiła pieczęć zwierzchności gminnej w Rindawie.

Trybunałowi przewodniczył radca sądu kraj. Ferens, wnosil zaś oskarżeniele prokurator dr Galaler.

Oskarżona do winy się przyznała, wobec czego trybunał skazał ją na 3 miesiące ciężkiego więzielnia, a po odsiedzeniu kary na wydalenie z krajów, reprezentowanych w Radzie państwa.

Najdrowsze, najmocniejsze, zawsze świecilo, słynne wędliny polskie są w P. W. Satalekiego w Krakowie ul. Florjanska, a czem kaidy z kupujących wie dobrze z własnego doświadczenia.

L. Tomaszewicza, optyka w Krakowie, poleca się Szanownym interesowanym i potrzebującym wszelkiego rodzaju przyrządów w zakresie optyki wchodzących, oraz za równoż doznaki elektryczne szybko i po umiarkowanych cenach.

Nie podaje się żadna z szanownych Pań, kupujące towary biżuterie u J. Krzyżakowskiego Kraków ul. Florjanska i 17, odznaczające się dobrym gustem, twarzą kolorami a wzorach najmodniejszych po możliwie przystępnych cenach, aby zjednać sobie książkę. Piszcie.

Uwaga: na stółbe swego rządowe uprawniona 1000 rubliki, wód mineralnych Krasy i Chmurskiego, które nie tylko w niczem nie ustępują wodom zagranicznym, ale je przewyższają.

Co słychać w mieście?

Kraków, dnia 17 lutego.

CALENDARZ.

Dziś we czwartek Aleksandra (Popielec). — Jutro we wtorek Konstancji p. — Pojutrze w piątek Konstana.

Wschód słońca 7 h. m. o godz. 7 min. 19; zachód o godz. 5 min. 18; długość dnia godzin 10 min. 04.

Środa.

Teatr: W mieście „Makbot” tragedia W. Szekspira.

Pogadanki: W kole literacko artystycznym pogadanka A. Szepeskiego na temat: „Biepieczeństwo w teatrze” o godz. 7.

Otwieranki.

Teatr: W mieście „Interes przedwojenskiem” kom. w 3 aktach Okwistowskiego. — W ludowym: „Pan Jowialski” kom. w 4 aktach Al. hr. Fredry.

Wykłady. W uniwersytecie ludowym (w sali muzeum techn.-przem.) wykład p. W. Miatko pt. „O znaczeniu węgla w przyrodzie” o godz. wpl do ósmej wieczór.

Ogłoszy: W Cytelnia dla kobiet (Jagiellońska 3) o godz. 8. Zdzisławskiego. O podwojnój moralności o godz. 6 wieczór.

Popielec. Skończył się miasopact. Naślak się Indziela w tym karnawale w Krakowie, aż był! Dość wspomnieć, że sama Restauracja urzędzila 10 zabaw z tańcami, w tem jeden bal kontynuowy, a wszystkie nudały się bardzo dobrze. Niezgorzej także bawila się „Czeska Beseda”, to sympatyczne Towarzystwo pobratymców naszych, która, jak cotoznie, dokłada wszelkich starań, by bracia Czeai wśród tańców zapoznali o tem, że są w Krakowie, a nie tam — u „Złotej Praby”. Bawil się i Sokół, jak zawsze, bo kiż umie się lepiej bawić, jak Sokoly, te chłopcy dzielnie i do tańca i do żądźa! Nie próżnowali też inne Towarzystwa rokodzieleńskie i przemysłowe; bawily się znakomicie. Z balów, tych prawdziwie wielkich balów, najlepiej wypadły: bal rabczacki, Chórni akademicznego i akademicki, mające już swoją tradycję, cieszące się uznaniem sfer wyższych, to też rollo się na tych balach od piękności krakowiskich... Pod względem ilościowym najlepiej udał się bal certyfikacyjny i bal Chóru robotniczego. Stowarz. młodzieży handlowej, stow. drokary, stow. „Gwiazda”, „Przyjaźń” i kióby tam wylęczyły, w każdą sobotę i święto urządzą zabawę... A pikników, tańcujących herbatkę i podwieczorków, to trudnióby było wypisać na połowój skórze.

Tylko słóhów nie wiele się znawo akiełło... Ale oto nastal czas, że jako głowa, a nie nogi, zajmie honorowe miejsce. Skończyły się śkianie — i ach, niejedną będnie musiał dobrać głowy sobie natamać, jak polatka kieszczę, w której uctehy karnawałowe zrobiły dziurę... Marnie jest wszystko — a zatem chodźmy jeszcze na „uczę śledziową”.

Nabobęntwo popielcowe odprawi dzisiaj o godz. 12 w pobudnie w kościele N. P. Maryi k. Kalinowski, poczem obędzie się posypywaniem głów popiołem. Podczas Mszy ś. panie uproszone przez Tow. św. Wincentego a Paulo będą kwestowały na rzecz ubogich naszego miasta, zostających pod opieką tegoż Towarzystwa.

Z teatru. Rozpoczęły się już próby z posmatu dramatycznego Jerzego Żulawskiego „Kros i Psycho”, który granym będzie przy końcu b. m.

Równocześnie artyści nasi próbują wesołą komedyję Z. Przybylskiego „Dwór w Wódkowcach”, która doszyla się takiem powodzeniem na wszystkich scenach polskich.

Nowy talent dramatyczny akade się niedługo na deskach naszej sceny. Dyrektora teatru za pośrednictwem jednego z najznakomitszych powiędziopisarzy naszych otrzymała czołakowój dramat „Łos” niemieznego autora, który się akrywa pod pseudonimem Habdanca. Utwór ten osnuty na stemkach fabrycznych w Król. Polskiem niedługo wejdzie na repertuar.

Z teatru ludowego. (Repertuar). We czwartek 18 lutego „Pan Jowialski”, komedyja w 4 aktach Al. hr. Fredry.

W sobotę 3. 20 lutego „Krdłowa przedmieście”, wodewil w 5 aktach ze śpiewami i tańcami Konstantego Krmłowskiego.

W niedzielę 4. 21 lutego o godz. 3 popoł. „Dzień wariatów”, farsa w 3 aktach K. Lauffa.

Koncert Van Dycka (śpiwaka). Niektórzy słynni śpiwacy dotąd zwlekają z przyjazdem do nas, aż się w końcu doczekają pustek i objętościel. Pustek, bo nikt nie spieszy z niszczaniem podwojnój ceny na resztki głósnego śpiwaka, a objętościel: bo co było a nie jest, nie pieze się w rejestr. W Jeka-

tyrenostawiu, Taganrogu. Kiszyniowie leca na markę, choćby stary, mi przepiadamy za artystami, a nie za markami. Van Dyck, w najwlotniejszych czasach nglity się był ani głebokim, ani porywającym; on miał granadę bardzo dobrą, a nawet wpyrbnych elektów, kiórfemi wojował i bal publiczności. Głos był potężnym, nigdy piękny; między dółnym a górnym rejestrem był zawsze rozłam. W utworach Wagnerowski miał znakomitą rutnę i wyborne rozumowanie, ale z powną monotonią unięsił — i dość zaoblowano dramatycznoscią. Wezorał śpiwale artysta porywający, z wyjątkiem jedylnego ustępu Wagnerowskiego, mało interesujący — publiczność zaś za dobre ustępy była gorące, za mniej dobre, chłodne brawo.

Orkestra pod kierunkiem p. Hocka wykonal z bardzo chwalebnią starannością i opracowaniem, szczególny ustęp z „Rheingoldu” Wagnera i suite Bizeta.

Poraj.

Uroczysty wieczór patryjczyzny urządził Cytelnia akademicka im. A. Mickiewicza w poniedziałek 22 lutego w teatrze ludowym. W wieczorze weźmie udział chóru akademicki, kwartet Tow. miłośników cytry, p. Lubeki, przedwojenski akad. (słowo wstępne) p. Wallek (śpiew solo) i p. Leskcyński (deklamacyja). W części drugiej odegrają akademicy sceny z „Kordyana” (na Mont. Bana, Spilack, Znach na cara, Spowiedź, Spital warzawski). Dochód z polowie na przytulenie wotarów w r. 1863, w polowie na Tow. Osiętych ludowej.

Kulig. Wezorał o godzinie 4 wjechał kulig z punktu zborowego pod cukiernią Ptaszniczków przy ul. Długiej do włościannia Ptaka z Bieńczy, gdzie odbył się wesele tanie. Przewodził kulig p. Adam Świdrzyński Świdwicki.

Z Sokola. Wałne zgromadzenie Tow. gim. „Sokół” w Krakowie obędzie się w niedzielę dnia 20 marca 1904 r. o godzinie 4-tej popołudniu w gmachu „Sokola”. Porządek dzienny: 1) Przyjęcie sprawozdania Wydziału. 2) Przyjęcie sprawozdania komisji rewizyjnej. 3) Upoważnienie Wydziału do wyboru delegatów do Związku sokolego i na zjazd delegatów okręgu. 4) Wybory. 5) Wnioski członków. W razie braku kompleta obędzie się następnie zgromadzenie w dniu 27 marca b. r. bez względu na ilość obecnych. Zaregularizował rozpisywania przepis art. X. Zegularizował obrad dla Wałnego zgromadzenia, welle którego: Wszelkie wnioski członków, które na porządku dziennym Wałnego zgromadzenia mają być umieszczone, muszą być najpóźniej do dnia 6 marca h. r. do Wydziału na piśmie ogłoszone.

W Krakowski „Sokole” zakofeczone karnawał zabawą tanecznią wczoraj. Już zwykłym na tych wesełnicach bawiono się wybornie przy dźwiękach niestrudzących orkiestry amant. „Sokole”. Tańce prowadził p. Karol Kowalski z z niezbytą werwą i uniejętnością, właściwą temu rytynowemu metrowi tańca. Toteż gdyby nie widnie praca, stojące przed oczyma niezestników poniedziałkowej wiesornicy, tany trwałyby co najmniej do południa!

Z Harmonii. Zarząd Towarzystwa powiadomił, że ostatnie Wałne Zgromadzenie członków, uznawszy konieczność zrównoważenia budżetu Towarzystwa, zagrożonego wydatkiem, spowodowanym potrzebą najmu odpowiedniego lokalu dla orkiestry, kióra dotychczas mieściła się bezpłatnie, uchwalilo na cel ten podwyższenie wkładki członka zwyżając o 40 hal. kwartalnie, czyli do wysokości 4 koron rocznie.

Wydział Towarzystwa, mając do zwalczania tak znaczny nowy ciężar tego koniecznego wydatku, uprasza P. T. Członków, aby raczyli chętnie przyjąć tak drobną ofiarę w pomoc, a zaprasza obywateli krakowiskich i korporekowskie towaryzacy i patryjczyzne tak w Krakowie jak i w kraju, aby zechcieli popierać

Bieliznę wewniana Prof. Dra Jaegera i Dra Lahmana poleca **ZDZISŁAW ZDANOWICZ** Kraków, Sławkowska l. 3, Telef. 516. **SKŁAD KAPELUSZY**

dzienia Towarzystwa wystąpieniem i wzmocnieniem szeregi „Przybyłki muzyki krakowskiej Harmonii”.

Zgłoszenia nowych członków, wkładki i dopłaty jak i zamówienia orkiestry przyjmują skarbnik towarzystwa Wład Karliński (skład papieru) w subskrypcji 1. 33.

Jubileusz dyr. Ign. Petelena Nauczycielstwa szkół średnich krakowskich obchodziło w niedzielę, d. 14. h. m. sympatyczną uroczystość 30-letniej wytworzył pracę w zawodzie naucz. dyrektora I. szkoły realnej poleca do Rady państwa, Ignacego Petelena. Po uroczystym nabożeństwie w kościele św. Anny zebrali się przedstawiciele wszystkich szkół średnich krakowskich, oraz delegacje z kraju przybyłe w kancelaryi dyr. Petelena, gdzie kolejno składano mu życzenia: a więc imieniem składek mu życzenia: a więc imieniem galic. szkół realnych Inspektor Franke ze Lwowa — imieniem gimnazjów radk., radca Kolczyński (I. gim.), dyr. Karowski (II. szw. Jucka), radca Pazdrowski (V. gim.), dyr. Biżwiński (II. szk. realna), dyr. Bednarski (gimn. podgórski), prof. Kannenberg (II. gim.), prof. Przybylski (III. gim.), dyr. ks. kan. Bielenia (seminar. żeński), dyr. i poseł Roter imieniem szkół przemysłowych i kolegiów politycznych, delegacje z Buchni, Krosna, Jarosławia, Lwowa, etc., etc., wreszcie O. Anioł imieniem starszych uczniów czcigodnego jubilate.

Władca szkolna uroczystości odbył się wespianie przystrojonej auli szkół realn. gdzie młodzież czila 30-letnie swego kochanego dyrektora. Tutaj przytłoczono jubilate w stożeniu wszystkich delegacji fanfary orkiestry szkoły realnej, następnie w serdecznych słowach przemówił uczn. VII. kl. Zier-tarski imieniem młodzieży, był p. Kucharczyk, słuchacz poltechnicz. imieniem byłych uczniów. Uroczystości przesyłały p. odkrycie chłru i orkiestry szkoły realn. Szczególnie zaznaczył młodzież wspaniałą kantatę, odpowiadając na odezwy pod batutą prof. Solawy, oraz marez tryumfalną orkiestry, umyślnie na jubileusz skomponowany przez ucznia VII. kl. I dyrygenta orkiestry Eklera.

Wieczorem o godz. 8 odbyła się w salach hotelu „Bristol” poważna nastrojem uczta na cześć dyr. Petelena. Udział w niej wzięło z górą 700 najwybitniejszych przedstawicieli nauczycielstwa krakowskiego i z kraja. Szeregą toastów rozpoczął prof. Pleniężyk, jako najstarszy » gronie profesorów szkoły realnej imieniem ojców i matek toastował insp. radca Franke ze Lwowa, który tu pod okiem czcigodnego jubilate w jego zakładzie działaw swą kształd, Dr. Korpziel (II. gim.) toastował im. kolea pedagog. naucz. szkół średnich, kustosz bibli. Jagiell. toastował w jowialnej przemowie jako » zastępcza prowizor, opiekun akademickiej » — następnie poseł Roter w imieniu »tych krakowian, które nigdy z daleka i górnej części swego ciała nie patrzyła uczyć kąt ostrego», — prof. Kannenberg wznosił zdrowie rodziny jubilate, etc. etc. wreszcie toastem » kochajmy się » przemówił ks. kan. Bielenia. Z niesłychanych przemówień należy podnieść wspaniałą mowę niezwykle płynną i czyste wyrecytowaną językiem klasycznym — przem. Totół filologowie mieli przedmawk łacie artystycznej beludy.

Odczytaniem wreszcie setek » telegramów przez prof. Flacha zakończyła się uczta, przegrając się późno w noc.

Wód młodzieży akademickiej istnieje podobne zamiar zwolania wien csem w celu wyrażenia (podobnie jak to uczyniła młodzież duńskanka) narodowi japońskiemu sympatji i życzeń szczęścia w walce z Rosją.

Wielki Kraków. Rotarot o przyłączeniu gmin okolicznych do Krakowa został już ukończony i obecnie rozpoczyna się partraktacje z poszczególnymi gminami. Większość

gmin jest dość przychylnie usposobiona dla projektu, widząc wielką dla siebie korzyść z połączenia się z Krakowem, uzyskania przez to o wiele lepszych warunków rozwoju. Przeszkód należy się spodziewać raczej po stronie Krakowa, skoro stęparzy w formie jednolitej roznych wydatków na urozmaicenie tych gmin spadać muszą, przeważnie na mieszkańców miasta Krakowa. W partraktacjach, które się już rozpoczęły, nie powinni też delegaci gmin podniekać stawiać zbyt wygórowanych żądań, albowiem w przeciwnym razie mogłyby się ta cała wielka akcja rozbić z powodów finansowej natury.

Dnia 15 h. rano odbyła się pierwsza konferencja pod przew. p. wiceprezydenta Lea z przedstawicielami gminy Ludwinów, w imieniu odbyły się partraktacje z gminą Pławie-Zwierzyńce. Wczoraj posiedzenia te odbywały się w dalszym ciągu, a mianowicie rano z delegatem gminy Zakrzówek, a po południu z delegatem gminy Grzegórzki. Ze strony m. Krakowa bierze udział w posiedzeniach także p. radca dr. Grodyński. Dziś odbyła się dalsze konferencje z delegatami Czar-na Wiśa, a po południu Nowa Wiśa.

Komisia węglowa rady miasta odbyła posiedzenie pod przew. radcy m. Behringera, na którym przyjęto do wiadomości sprawozdanie o obrocie (milionów) i węgla w r. 1903 i uchwalono odstąpić 2.000 cetnarów słowych do rozporządzenia komisji dyktobornej dla ubiegich m. Krakowa. Bielnia otrzymując wglę z ostawą do domu, które będą rozwodzić miejscowe woglę. Padnie trzeba, że miejski skład węgla jest instytucją nadet korzystną dla mieszkańców naszego miasta, gdyż on reguluje popytek ceny wglę w mieście.

Zabiegany chłopiec. Wczoraj przywzowano na półleg 10-letniego chłopczyka, pochodzącego z okolicy. Chłopiec ten, który podał się nazwywa się Maciek Osalmach, jest umysłowo nadzwyczaj słabo rozwinięty. Na sobie ma jasno-żółte ubranie, zerobione zapewne z jakiegoś lberwy, bity z cholewami i czapkę barankową. Robotnik Józef Paent podał, że widział tego chłopca w szpitalu św. Łazarza. Na zapytanie z policyi, gdzie ojciec jego mieszka, chłopiec podał, że »tataś tam mieszka, gdzie są dwie stajnie, jak gdzieś kole i tam tataś pasą kury».

Z kroniki policyjnej. Za kradzież wglę ze składów na kole przyaresztowano Jana Nowaka. W policyi dómacyli się biadać, że ukradł wglę, bo niema przy czem ugotować strawy dla dzieci.

Składki. Dla biednej wdowy po nauczycielu ludowym, złożył w dalszym ciągu Z. H. 3 kor., co razem z poprzednimi wynosi kwotę 12 kor. 40 hal.

Ze Lwowa: Telefonem, dnia 16 lutego.

Pogłoski, jakoby dyrektor T. Pawlikowski objął miał reżyserję dramatu w teatrze warszawskim są myślnie, jak również nieprawdą jest wieść, jakoby p. Pawlikowski miał zamiar objąć dyrekcję teatru krakowskiego i obydwu teatry jednocześnie prowadzić. O teatr krakowski postanowił p. Pawlikowski tak długi nie kompetował, jak długo znajduje się on w ręku szwagra jego p. Józefa Kotarbińskiego.

Natomiast nie ulega już wątpliwości, że p. Obadkowski następuje stanowczo z końcem sezonu t. j. w miesiącu maju h. r.

Kadry operetki naszej zostaną wkrótce mocne przeszedzione, gdyż na najlepszych artystów i artystki zagłęli parę pp. Helleri Przybylski, organizujący na lato towarzystwo operetkowe, które po sezonie letnim w Warszawie objędną będzie miasta rosyjskie.

Grono młodzieży uniwersytetu lwowskiego i szkoły duńskankiej wyszło na ręce angiel-

skiego poselstwa w Tokio następującą depeszę, napisaną po angielsku i zaszerwaną » do uniwersyteckiej młodzieży japońskiej w Tokio ».

»Niwat Japonia! Młodzież polska śle młodzieży japońskiej gorąco wyraża sympatji i życzenia chwalebного zwycięstwa. Zarazem proszę o wyrażenie sympatycznej i starannej uwagi na Polaków, służących w armii rosyjskiej. Serce ma on walczyć z wami, lecz zmienił się stawać do wasz przeciwko wam. Lwów w Galicji (w Austrii) 16 lutego 1904. (Podpis)»

Wojna rosyjsk.-japońsk.

Telegramy „Noicin” z dnia 16 popobudniu i 17 z rana:

W Mandurji.

Londyn. „Daily Mail” donosi z Tokio: Rosyjanie koncentrują 37 000 wojska w Suhoanaczang, które ma być głównym miejscem ofortyfikowaniem, po mandzurskiej stronie rzeki Jalu.

Konstantynopol. Depesza konsularna z Yskulu i Friedrom donosi, że w Dyakowie odbywają się walki między opozycyjnymi Alabańczykami, a wojskami tureckimi. Szczególny brak. Ruch powstanczyczy wzrasta.

Kolej siberijska.

Londyn. Dzienniki angielskie donoszą: że na całej linii na kolej syber. chaotyczne panuje zamieszanie. W Mandurji Chancuzhi w kilku miejscach przewalili tor i nie dozwalają miłoszkancom dostarczyć Rosyanom prowiantu przez co armia jest wygłodzona.

Z Władystokata.

Hamburg. Okręg transportowy linii amerykańsko-hamburskiej „Balawia” za brai we Władystokata 1000 osób, które niekiedy z miasta i prawdopodobnie wyszły dzie na ląd w Tingtau.

Pożyczka japońska.

Paryż. Jak donoszą z Tokio, dnia 1 marca będzie wydana pożyczka w wysokości 100 milionów yenów.

Oficyalne raporty rosyjskie.

Petersburg. Admiral Aleksiejew donosi telegraficznie. Według telegraficznego doniesienia kapitana Keitzensteinia, dowodzącego eskadrą krakowianów, zniszczył on niedługo ciekawny tamgarskiej parowicę, rano wytrzymał tryadynową silną burzę przy mrozie i śnieżyce. Nieprzejrzanie nie widział nigdzie.

(Okazuje się, że rzekome bombardowanie Hakodate przez eskadrę wladystokata, była prostą kaczka, wymyślona celem chwalownego satysfakcji przynajmniej moskali).

Generał Flüg donosi z Portu Artura, że przez dzień wczorajszy potężnie się nie zmieniło. Z Jengkau nadeszła pogłoska, że Japończycy przygotowują się do wyładowania wojska w Isinwin Dao. Wywiady wykazały, że w Tatungkau nie ma japońskich pancerników.

Sprawozdawać rosyjskiej agencji telegr. donosi z głównej kwatery Aleksiejewa: Krakowiancy niemiecki, który miał zabrać niemieckich podanych z Portu Artur, a miał także na pokładzie rosyjskie kobiety i dzieci, był ostrzeliwany przez japońskie okręty wojenne (No. no. Moskalskij chcą Niemców podjudzić. Przyp. Red.).

Dnia 13 h. m. panował na terenie wojennym spokój.

Przybory do szcicia i haftu

Wielki, Bawelny, Włóczki, Rękawiczki, Kamasze, Pończochy welniane i bawelniane polecają STEFAN POŁĘBSKI i Ska, ul. Grodzka 1. 2. W mieście i święta zamknięta

W Porcie Artura

Paryż. Dzienniki donoszą z Cziłu, Aleksiejew prznosi główną kwatery do Mukden (miasto w Mandzuryi). Flota rosyjska opuściła Port Artura i udała się na południe, celem zaatakowania najbliższej położonego portu japońskiego. Obronę Portu Artura pozostawiono fortom. (Telegram ten wydaje się nam grubo podejrzany i obliczony na pocieszenie Rosy).

W stolicy Korei.

London. Biuro Reutersa donosi z Seul: Tutejszy poseł japoński i atackę wojskową był d. 9 b. m. w cesarza koreańskiego na audyencji i zawiadomił go o następnym zmianie stosunków. Cesarz polecił otwarte postępowanie Japończyków i stanowczo oświadczył, że pieczę nad swym państwem nie powierzy innemu mocarstwu, jak tylko Japonii i całkiem się na nią zdaje.

Flota władcyostocka.

London. Z Tokio donoszą, że flota japońska ruszyła z Władcyostoku i udała się prawdopodobnie do Czuzina. Wiadomość wywołała poruszenie wśród ludności.

Przejazd przez Dardanele.

Konstantynopol. Tak z tureckiej jak i rosyjskiej strony zaprzeczają ponownym pójściem, jakoby Rosya starała się o pozwolenie przejazdu przez Dardanele.

W Japonii.

Tokio. W powiatach Nagasaki, Sascho Fossime i Hakodate ogłoszono stan oblężenia.

Japoński plan wojenny na lądzie.

Nowy Jork. W amerykańskim departamencie wojennym sączą na podstawie otrzymanych tam tapnych doniesień, że obecnie odgrywać się ważne, niemal decydujące o całej wojnie wypadki na półwyspie Liaotang. Podczas gdy silne oddziały japońskie trzymają w szachu armie rosyjską nad rzeką Jain, inny korpus wylądował na północ od Portu Artura i stara się zgromadzić tam siły rosyjskie oddać zupełnie od głównej armii.

London. Mniemają tu, że Japończycy wylądowali na zachodnim wybrzeżu półwyspu Liaotang, 20 mil na południe od Niuczwanu, w miejscu, gdzie tor kolejowy zbliża się do morza na odległość strażni karabinowej. Oszacowano wawszyszy się w tym miejscu mogą Japończycy przerwać bezpośrednio połączenie Portu Artura z północą i oddać admirała Aleksiejewa nawet od telegraficznej komunikacji z Rosyą.

London. „H. Reutersa” donosi z Niuczwan z wczoraj: Rosyjanie wzmacniają fortyfikację w Niuczwanie. Admirał Aleksiejew udał się wczoraj w towarzystwie sztabu z Portu Artura do (barbina).

Paryż. W zatoku Liaotang, na zachód od Portu Artura, zauważono obecnie wielki ruch wojsk pod okrzemą krążowników, jak przypuszczają w tym celu, aby przeciąć połączenie kolejowe z Portem Artura.

Berlin. Donoszą tu z Petersburga, że wszystkie wiadomości o wylądowaniu Japończyków pod Portem Artura, są nieprawdziwe. (Zaprzeczanie poróżnie pochodzi ze strony rosyjskiej, może być więc zupełnie fikcyjne; jest bardzo prawdopodobne, że Japończycy chcą zbliżyć tor kolejowy).

CHINY.

London. Donoszą tu, że (Chiny kontraktują znaczną armię nad zatoką Pe-

czli, aby ją w danej chwili rzucić na Rosyan w Mandzuryi).

Niemcy a Rosya.

Berlin. Po bitwie pod Portem Artura wystosował cesarz Wilhelm do cara drugi telegram, nader serdeczny, na który car również serdecznie odpowiedział.

Równocześnie zawiadomił rząd niemieckiej Rosyę, że zachowa zyczałiwą neutralność. (Wstrzymanie statków niemieckich zamówionych przez Rosyę — ma tylko służyć ku zamydleniu oczu Europej. Przyp. red.)

Berlin. Niemcy już okazali swą „zyczałiwą neutralność” dla Rosy! Neutralność kanału cesarza Wilhelma już została zniesiona. Do portu Kilonij przybywa 18 b. m. 11 okrętów wojennych rosyjskich (t. j. eskadra bałtycka) udających się następnie na morze północne.

Skutek wojny we Francji.

Paryż. Przewódca wielkiej grupy rządowej większości, socjalista Jaures oświadcza: „Nie będziemy niczem prowokować Japonii, ani Anglii; musimy atoli wypowiedzieć alians z Rosyą, który stał się niebezpiecznym”. Składki dla rosyjskich rannych rozpoczęli: Rothschild 10.000 franków, Banque de Paris, Credit Lyonnais, Societe Generale po 5.000 fr.; w 3 dniach zebrano atoli tylko 58.630 fr., co jest dowodem niezmiernie wyczerpanym, że nastaje zmiana w umysłach.

Zagraniczna polityka Austrii

Wiedeń. W delegacji węgierskiej hr. Tisza przemawiał w sprawie nastalonych stosunków zagranicznych. W sprawie bałkańskiej zasady naszej polityki są równoległe z rosyjskimi. Ona państwa nie mają na celu polityki ekspansywnej. Ani Austro-Węgry, ani Rosya nie chcą wywierać wyłączonego wpływu na którekolwiek z państw bałkańskich. W identyczności tych zasad leży nadzieja, że gdyby wskutek jakichkolwiek, od nas niezależnych wypadków, utrzymanie „status quo” na Bałkanie stało się niemożliwym i gdyby z tego powodu zaszła konieczność powzięcia nowych decyzji, nasze porozumienie z Rosyą także wśród zmienionych stosunków będzie mogło być utrzymanym.

Powstanie w Macedonii.

Konstantynopol. Według urzędowego tureckiego doniesienia, usiłowała banda komitadów złożona z 55 osób zniszczyć tor kolejowy w Strumicy w władztwie Salonickim. W kilku miejscowościach znalezione bomby dynamitowe. Dwaj maho-metanie zostali zabici.

Na Bałkanie.

Berlin. W Djakowar Albańczycy uderzyli na gmach rządowy turecki, pragnąc zrabować kasę. Wali ze Skoplii wyruszył z wojskiem do Djakowaru i stoczył for-
a alna bitwę

Berlin. Rząd turecki zaprzętał energicznie wobec rządu serbskiego przeciw temu, że pozwala na transport dynamitu do Macedonii.

Saloniki. Ludność turecka cieszy się wojną, spodziewając się, że Rosya nie będzie mogła mieszać się do sprawy Macedonii.

Konstantynopol. Według zawiadomienia generalnego inspektora, Hilmi-basy, ogólna amnestya dla około 1500 Bułgarów zostanie wydana dopiero za kilka tygodni (a tymczasem z wiosną przyjdzie do powstania).

Berlin. Dzienniki tutejsze donoszą, że Arnaud w Dyakowie stawili zbrojny opór komisji podatkowej przy przełęczaniu była Nadeszo wojsko z Mitrowicy i dało do nich ogień, przyczem padło trupem 18 Arnaudów. Wojsko straciło 4 ludzi. Ze Skoplii wysłano posiłki.

Zofia. Rząd rosyjski polecił zawiadomić Bułgarów, którzy chcieli brać udział w wojnie, że nie potrzebują ludzi.

Berlin. W całym kraju odprawiono nabożeństwo za pomyślności oręża rosyjskiego.

Zofia. Zamianowanie Hilmi-basy komendantem żandarmerji wita prasa tutejsza z wielką niechęcią, widząc w tem próbę ponownego przewleknięcia przeprowadzenia reform.

W sejmie pruskim.

Berlin. Przy dyskusji nad górnictwem puseł Kortiancy wykazywał rozgorączczenie górników i oświadczył, że istnieje tu tak kolosalna korupcyja urzędnicza.

Minister Muller atakuje postę K, za to że nie wymienia nazwisk.

Anglia w Tybecie

London. Poseł ros. wręczył rządowi protest Rosy przeciw ekspedycyji angielskiej do Tybetu.

Roberts i wielu generałów otrzymałi dymisyę. Rząd przyspiesza reorganizacyę sztabu i całej armii.

Trybunał hageki.

Amsterdam. Niderlandy i Dania podpisują układ mocą którego spory między obu państwami mają być przedłożone hagekiemu sądowi rozjemczemu.

Z OSTATNIEJ CHWILI.

Termometr wznoszy. 1 o godz. 7 z rana — 1° C. Pogodnie, na ulicach sucha.

Z Towarzystwa wasyjnych ubezpieczeń. Komisya racj. Rady nadz. zebrała się onegdaj pod przewod. prezesa, J. Mejczińskiego. Rezultaty w 9 miesiącach ubiegłego roku w dziale ogólnym, nie daly wyników korzystnych, tak, że komisya nie mogła uchwalic zwrotu członkowi w dziale ogólnym. Przyczyna tych niepożądanych wyników jest nielowyki wzrost zarobk. ogólnych, które w pow. dzialewiczu miesięczach do niebywałej wysokości — bo do kwoty 7 milionów koron — doszły.

Wybra handlowa i przem. w Krakowie wybrała delegatem do państwa. Rady przemasł jednomyślnie inżyniera p. R. Zieleńskiego, kanalikom p. W. Ancezy, zastępcę członka kraj. komisji dla podatku zarob. p. J. Kwiatkowski. Zawnikami sądu kraj. wybrała Izba z grona kupców samolownych p. Ignacego Bohera (m. l.), M. Jakubowski, Mikrociski, Schillera i Scheida; z grona kupców niesamolownych p. Sędzimira. Między innymi uchwalili Izba postanowili oświadczyć się przeciw projektowanemu zupełnemu wzięciu w urzędach pocztowych.

Rodzona siostra generała Laniewicza, dowódcy rosyjskiego korpusu wybrzydelnego w obecnej wojnie, jest przełożoną Siostry Miłosierdzia i mieszka w Sądowej Wiszni koło Lwowa w willi Zgromadzenia, będącej od niedawna własnością hr. T. Stadnickich. Tak donoszą lwowski dzienniki.

Nekrologia. Marya Wedkiewiczówna, córka radev dworu i prokuratora państwa w Krakowie, zmarła 14 bm. w 26 roku życia, górajacę rodzinę w ciężkim żalu.

Ilustracya Polska

W Krakowie najlepszy tygodnik dla rodzin polskich 30 ilustracji w numerze. Dwie powieści. Kwartałnie 3 kr. 90 h

Redakcyja: Kraków, ulica Zarzeczna 1. 7.

MAGAZYN
SUKIEN MĘSKICHSKŁAD MATERIAŁÓW
ANGIELSKICH I KRAJOWYCHWFIŁPKIEWICZ I BETKOWSKI
W MIŚKOZamówienia uski teoznia
się w jak najkrótszym
czasie po umiarkowanych
cenach. 76Wielki wybór
gotowych ubrań
po
cenach umiarkowanych.

KRAKÓW 01 Floryańska 57*

Parcela budowlana
za Męclską rogatką w pięk-
nym położeniu sprzedam po
2 złr. za 1 sążęd.Wiadomość w Adm. Nowin
ul. św. Jana 30. 164.1.9

Zastawione brylanty

perły, złoto, srebro i inne
klejnoty wykupuje się bez-
płatnie, celem zakupu po
najwyższych cenach.M. Brenner, ul. Szpitalna 9,
1. jubiler. 2-3

Do nabycia

„odręcznik rachunkowski
państwowej Księzka
Lubzowska 25. parter na lewo.Kucharz z Królestwa
z dobrami świadectwami lat 38.
żonaty, znający się na gospodarst-
wie przyjmie miejsce gospodarza
lub sztefela. (Basztowa 4, u Józefa
Nowaka) 155.9.2

Wilhelm FENZ

Kraków

Rynek, Róg Świątecznej

poleca:

Zabawki w wielkim wyborze. Karty
korespondencyjne krakowskie, pa-
trystyczne i fantazyjne. Woda ko-
lońska oryginalna. Pudry, kremy
i przybory toaletowe.Wyrobę skórkowe angielskie. Piel-
czyki japońskie kieszonkowe. Tabe-
letki, szaliki, fryzury, lampy, och-
łodki, listwy i sztalaktery.L. TOMASZKIEWICZ
optyk w Krakowieprzy ul. Floryańskiej 9, hot. Drezd.
poleca okulary, cwiklery, lornetki,
barometry, termometry, urządzenia
dźwięki elektr. telefony, grom-
ochrony, po cenach umiarkowanych
Telefon Nr. 309. (605-77-160)Sklep
Kółka rolniczego2 mile za Krakowem
przy głównym trakcie i przy
kolejce dobrze prosperujący
jest do odstąpienia.Adres: M. W. poste rest. Wadowice,
147.4.6SKŁAD HERBATY
KARAWANOWEJ
RODUS

ul. Batorego 18, parter,

poleca tę znaną e dobroci
herbatę przewożącą
jone po bardzo niskich ce-
nach od 50 hal. Sprzedaw-
cząca także u pp. A.
Skórczewski i Polakiewicz,
ul. Floryańska 18 Conkmi
na ładnie darmo i opłatnie.Jedyny najład-
szy skład zegar-
ów i zegarków
polecaIGNACY GPYRES
Kraków,

Floryańska 40.

Bogato ilustro-
wane cenniki
darmo i opłatnie.

Znakomite angielskie

Automat. łapki

na szacory 2 złr., na myszy 3 złr.
120. Zapła bez dogłębiana do 40
sztuk przez jednę noc, nie poro-
stawiając wroni, i same się nastawia-
ją. Łapka na szwaby „Eclipse”.
Japetus przez noc tysiące szwabów
i karakałów, zlr. 1.20. Wszędzie
jak najlepsze wyniki. Liczne po-
djętków, nia i uznania. Wywika
za zaliczkę 77.4.
Sprzedaje na miejscu i wysyła za
załączką tylko B. F. Paszkowski,
Dom handlowy, Kraków, Karme-
licko 44.

Nieszczęśliwa staruszka

liczyła przeszło 70 lat, wynioszo-
na 11-letnią chorobą córki a nie
mając żadnej pensji po mej
nauczytelnia ludowym emigrancie,
wnosi błagalną prośbę do sero li-
tością adyżtych. Już 3 lata ma-
opuszczam kółko boleści, a od 4
miesiący leżę chora jak Łazarz
bez opieki i pomocy, a czego nie
staje mi na jednorazowy posiłek
i opłocenie kąpiela ubogiego. Pro-
szam prosić za Izabeli litosiwę
sero o jakkolwiek chętny naj-
mniejsze wsparcie, a ja przy każdej
możliwosci garncie modły stać będę
do Stawicy e zdrowiu i błogo-
świeleniu dla Wielmożnych Po-
brodźci. 141Zaskawie datki przyjmują ad-
ministracya „Nowin”.Posadzki dębowe desz-
cznikowe, la-
frowe utrzymuje stale na składzie
oraz wszelkie rezerwy starych
posadzek. J. KALANDYK w Kra-
kowie, ul. Długa 19. (87.11.12)

Rutynowany dyetaryusz

w średnim wieku, posiadający
ślubne świadectwo z 5-letniej klasy
gimnazjalnej, z kilkunastu prakty-
czki sądowej i z innych o k. w
rządów, błędy w rachunkach, z
szyskiem i wyrobieniem piemem
połskiem i niemieckiem, poszukuje
znaną zajęcia.Zgłoszenia: „Pisary” Kraków, ul.
św. Wawrzyńca 28. I. plejtro

Za darmo

swoje towary nie oddaję, lecz
sprzedaję takowe tylko za i
kor. tygodniowo, lastra, zegar-
y, obrazy, dywany, portyery itd.
Arnold Faliek, Podgórze, ul.
Kalwaryjska I, 4.
dod. złotym orłem. (549-27-27)Obrączki ślubne złote wykonuje
najbniej i za grawi-
rowanie tychże nie liczy.

S. Żoldani jubiler

Kraków Mikołajska 28.
(59.35-30)Lokoyi gry na fortepianie
udziela rutynowana nauczytelnia
od 30 et. za godzinę
Zgłoszenia: ul. Garbarka I. 30.

Pomnik z Granitu

znajdujący się w gołówniej alei, nie dochodzący
do kaplicy na krakowskim cmentarzu, zupel-
nie nowy, w którym jeszcze żadne zwłoki nie
spoczywały, jest tanio do sprzedania z po-
wodu wyjazdu za granicę.Wiadomość z grzeczności udzieli administracya
Działu inser. „Nowin” św. Jana I. 30.

Ciepłe

Rekawiczki, Szale, Kaftanki,
Kamasze, Ubranka dziecinne,
Kalosze, zwykłe i śniegowe
poleca w wielkim wyborze najtaniejAnastazy Froncz Kraków,
Floryańska 17.

Modlitwa Jubileuszowa

do Najśw. Panny Niepokal. Poczęcia z obrazkiem
I szt. 4 hal.

Nowenna do Opatrzności Boskiej I szt. 4 hal.

Modlitwy do Niepok. Poczęcia N. P. i do Cudów P. Jezusa

w kosciele Maryackim z 2-na obrazkami I szt. 10 h.

Koronki do św. Antoniego, litania i Responsorium z o-
brazkiem I szt. 6 hal.

do nabycia w handlu artykułów dewocyjnych

KAZIMIERZA ZAJĄCZKOWSKIO

Kraków, plac Maryacki I. 8. (9-148-900)

SCHAMPOOING
PETROLE 156-900

czyszczy, zapobiega wypadaniu i rozdławianiu włosów

Wiskida Remi, Kraków, Plac Maryacki.

Perfumerye — Fabryczny skład grzebieni.

Materye welniane Perkalę, Batysy, Piłgna i Sztrytynę,
Bieliznę stołową, Bieliznę męską i damską
własnego wyrobu, Fianele, Barchany, Piłdcięca, Zelfiry, Kretony, Bluzki
i halki gotowe, Koce, Kapy, Chodniki Wyprawy ślubne polecaTani Sklep Chrześcijański „Pod Kościuszką”
W KRAKOWIE, UL. MIKOŁAJSKA L. 1. 8-197.300Zlecenia zamiejscowo wysyła się od w. pocztą. — W niedziele i święta sklep zamknięty.
Ceny niskie, stałe.

KALOSZE PETERSBURSKIE

Rusini, American, India,
Rab bar Cie w 25 fason. poleca

MAGAZYN NOWOŚCI

A. Skórczewskiego i Polakiewicza
w Krakowie, ul. Floryańska I. 13.

